

**Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Rudník na rok 2023
a k návrhu viacročného rozpočtu na obdobie 2024 - 2025.**

Stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Rudník predkladá hlavná kontrolórka Obecnému zastupiteľstvu v súlade s § 18f ods. 1. písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení pred jeho prerokovaním a schválením v obecnom zastupiteľstve. Stanovisko je spracované v nadväznosti na ďalšie súvisiace právne predpisy v platnom znení.

Návrh rozpočtu obce na rok 2023 je spracovaný v súlade so zákonom č.523/2004 Z.z.o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu **bol spracovaný** v zmysle opatrenia Ministerstva financií SR č.MF/010175/2004 – 42 z 8. decembra 2004 a jeho doplnkov, ktorým sa ustanovuje druhová organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. **Je vypracovaný** na trojročné obdobie **bez programovej štruktúry na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva.**

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 3 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí.
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu **bol spracovaný v súlade** so všeobecne záväznými nariadeniami obce.

Návrh rozpočtu **bol zverejnený** v obci obvyklým spôsobom na úradnej tabuli, webovom sídle obce dňa 25.11.2022 a v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej **15 dní** pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

Návrh rozpočtu na rok 2023 spĺňa hlavnú podmienku zostavenia rozpočtu stanovenú v § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to povinné zostavenie bežného rozpočtu ako vyrovnaného, alebo prebytkového. Rozpočet obce Rudník na rok 2023 je zostavený **ako vyrovnaný** s nasledovnými ukazovateľmi:

Rozpočet celkom v eurách.

Rozpočtové roky	2018	2019	2020	2021	2022	2023
					predpoklad	návrh
Príjmy celkom	555 377	867 388	642 676	695263	854 858	1 037 814
Výdavky celkom	476934	830 195	556 866	630519	854 858	1 037 814
Výsledok hospodárenia	+ 78 422	+ 37 193	+ 85 809	+64 744	0,00	0,00

Výsledkom rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. (t.j. bežný a kapitálový rozpočet) je pre rok 2023 **je schodok vo výške – 9 578 € tento je vyrovnaný zostatkom finančných prostriedkov rezervného fondu z minulých rokov.**

Bežný rozpočet

	2018	2019	2020	2021	2022-	2023návrh
Bežné príjmy	525 573	544 870	544 877	570 310	610 350	641 891
Bežné výdavky	382 496	548 879	458 698	485 353	551 857	641 195
Rozdiel	+143 076	- 4008	+59 823	+84 612	+58 493	+696

Obec Rudník v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy má povinnosť zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet obce Rudník na rok 2023 je zostavený ako prebytkový.

S prebytkom vo výške + 696 €.

Daňové príjmy tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu sú plánované vyššie ako minulý rok, podľa predpokladanej skutočnosti. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2023. Pri zostavovaní návrhu rozpočtu nebola známa výška podielových daní určená pre obce na rok 2023. V kvantitatívnom vyjadrení ide o očakávaný príjem vo výške **368 030 eur**. Zvýšenie podielu na výnose dane z príjmu fyzických osôb zvyšuje mieru samofinancovania za sledované obdobie predchádzajúcich rokov. Znamená to väčšie dispozície pri zabezpečovaní rozsahu a kvality verejných služieb poskytovaných obyvateľom. Nie je žiadna istota, či v medziročnom horizonte bude naďalej pokračovať rastúci trend výnosu dane poukazovanej územnej samospráve. Riziko nenaplnenia príjmu z výnosu dane z príjmu fyzických osôb vzniká vzhľadom na neistú situáciu vo vývoji a tokoch verejných financií. Ostatné príjmy z miestnych daní a nedaňové príjmy sú rozpočtované podľa navrhnutého VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady v obci a podľa aktuálnych nájomných zmlúv za prenájom pozemkov a nehnuteľností. Oproti minulému roku je plánovaný vyšší príjem len z prenájmu KD ostatné bežné príjmy sú rozpočtované na úrovni roka predchádzajúceho.

Dotácie a transfery – V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií. Nižšie normatívy budú poskytnuté na financovanie ZŠ (menej žiakov). Príjem je vyšší o dotáciu na zabezpečenie ubytovania odídencov z Ukrajiny.

Bežné príjmy obce na rok 2023 sú v návrhu rozpočtu rozpočtované o 27 125 eur vyššie ako v roku 2022. Tento rozdiel vznikol na základe predpokladaného vyššieho príjmu z podielovej dane- tento však nemusí byť naplnený .

Rozpočtovanie bežných výdavkov vychádza z dlhodobých ukazovateľov a možno ho hodnotiť ako primerané. V porovnaní s predchádzajúcimi rozpočtovými rokmi, výrazné zmeny nastávajú najmä z dôvodu zvýšenia mzdových nárokov, avizovaného zvýšenia cien energií. Vyššie výdavky sú na mzdy a prevádzku MŠ, ŠJ a ŠKD. Bežné výdavky roku 2023 sú plánované na všetky aktivity vyplývajúce zo samosprávnych funkcií obce.

Bežný rozpočet obce je zostavený v minimálnej miere prebytkový na úrovni roka minulého.

Kapitálový rozpočet

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 návrh
Kapitálové príjmy	0,00	139 748	46 768	5 054	1 265	308 923
Kapitálové výdavky	58 026	245 366	34 343	114 000	244 658	319 197
Rozdiel	- 58 026	-105 617	12 425	- 108 946	-243 393	-10 274

Kapitálový rozpočet sa zostavuje v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový. Kapitálový rozpočet obce Rudník na rok 2023 je zostavený ako schodkový. Schodok je krytý prebytkom bežného rozpočtu a zostatkom rezervného fondu. V roku 2023 tento môže byť navýšený o zostatok finančných prostriedkov z výsledku hospodárenia v roku 2022 po schválení záverečného účtu obce. V kapitálovom rozpočte obec ráta z príjmom z projektov Rekonštrukcia strechy na KD a odpadové hospodárstvo - 2 projekty. Kapitálové výdavky sú zahrnuté podľa už schváleného použitia rezervného fondu obce uznesením obecného zastupiteľstva na opravy MK a chodníkov a výdavky na projekty vo výške príjmov a dofinancovanie z vlastných zdrojov.

Finančné operácie

Finančné operácie príjmy + 87 000 €

Finančné operácie výdaje - 77 422 €.

Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov obce a z peňažných fondov vyššieho územného celku a realizujú **návratné zdroje financovania a ich splácanie**. Finančné operácie nie sú súčasťou rozpočtu obce.

V návrhu rozpočtu sa počíta so zapojením príjmových finančných operácií, ktoré tvorí zostatok rezervného fondu z minulých rokov, prostriedky fondu prevádzky údržby a opráv. Príjmové finančné operácie t.j. zapojenie prebytku rozpočtu za rok 2022, budú rozpočtované na základe zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením až po schválení záverečného účtu obce za rok 2022.

Výdavkové finančné operácie tvorí splácanie istiny ŠFRB a prijatého bankového úveru na Rekonštrukciu KD a miestnych komunikácií. **Predložený návrh rozpočtu v roku 2023 nepredpokladá prijatie finančných prostriedkov formou úveru, čím sa miera zadĺženosti v priebehu roka 2023 bude znižovať o splátky istiny a úrokov.**

Predkladaný návrh rozpočtu príjmov je nutné považovať za rámcový, ktorý prejde v priebehu roka určitými zmenami v súvislosti s plnením daňových a kapitálových príjmov. Zmeny vývoja príjmov a výdavkov budú reflektované v ďalšom procese návrhu úpravy rozpočtu v nastávajúcom roku 2023.

Rozpočet na roky 2024 a 2025 **nie je** v zmysle § 9 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

RIZIKÁ

Udržanie rozpočtu v reálnych podmienkach je totiž predpokladom a východiskom k splneniu cieľov aj viacročného rozpočtu.

V rozpočte je zabezpečený príjem a výdaj bežného rozpočtu.

Z hľadiska dlhodobej udržateľnosti dobrej kondície rozpočtu obce je treba brať do úvahy aj súčasnú neistotu vo vývoji ekonomiky v dôsledku inflácie a neustáleho rastu cien energií a možný vplyv na rozpočet.

Záverečné stanovisko:

- 1./ Návrh rozpočtu na rok 2023 zodpovedá príslušným predpisom, je zostavený podľa predpísanej rozpočtovej klasifikácie a spĺňa predpísanú štruktúru.
- 2./ Návrh rozpočtu je spracovaný pre obdobie rokov 2024 a 2025. Táto časť rozpočtu nie je záväzná.
- 3./ Návrh rozpočtu bol zverejnený na pripomienkovanie zákonom stanoveným spôsobom.

Odporúčam Obecnému zastupiteľstvu v Rudníku návrh rozpočtu

s c h v á l i ť.

V Rudníku dňa 6.12.2022

Jarmila Konečnicková

kontrolórka obce

